

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Lîsiuc Vladimir,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Lîsiuc Vladimir și Lîsiuc Lilia cu privire la încasarea datoriei și acțiunea lui Lîsiuc Serghei împotriva Băncii Comerciale „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de împrumut,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 26 februarie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, casată hotărârea Judecătoriei Comrat din 08 mai 2012 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii înaintate de către Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni și de respingere a acțiunii înaintate de către Lîsiuc Serghei,

constată:

La 14 martie 2011 BC „ProCreditBank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lîsiuc Serghei și Lîsiuc Lilia cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de împrumut nr. C1586/C22279 din 04 iunie 2007 i-a acordat lui Lîsiuc Serghei un împrumut în mărime de 5000 dolari SUA, pe termen de 24 luni, iar în baza contractului de împrumut nr. C1856/C22820 din 03 martie 2008 un împrumut în mărime de 26600 lei, la fel pe termen de 24 luni.

Indică că în vederea asigurării contractelor de împrumut, a încheiat contracte de fidejusiune, ca fidejutor figurând Lîsiuc Lilia.

Susține că pârâții se eschivează de la executarea obligațiilor ce decurg din contractul de împrumut, motiv pentru în care în adresa acestora a fost expediată notificare, fiindu-le propus achitarea datoriei.

Menționează că având în vedere că pârâții se eschivau și în continuare de la executarea obligației s-au adresat instanței de judecată în vederea eliberării unei ordonanțe de încasare a datoriei, demers care a fost satisfăcut prin ordonanța din 24 septembrie 2010, însă în urma înaintării obiecțiilor asupra acesteia, la data de 24 ianuarie 2011 a fost anulată.

Afirmă că datoria aferentă contractului de împrumut nr. C 1586/C22279 din 04 iunie 2007 este de 3439,42 dolari SUA, dintre care datoria împrumutului este de 1250,18 dolari SUA, datoria pentru dobânda contractuală - 599,81 dolari SUA și penalitatea în mărime de 1589,43 dolari SUA, pentru perioada 11 august 2010-07 februarie 2011.

Iar datoria aferentă contractului de împrumut nr. C1856/C22820 din 03 martie 2008 este de 35953,25 lei, dintre care datoria de împrumut în mărime de 12682,71 lei, dobânda contractuală în mărime de 6680,37 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 16590,17 lei.

Solicită încasarea în mod solidar din contul lui Lîsiuc Serghei și Lîsiuc Lilia în beneficiul său a datoriei în mărime de 3439,42 dolari SUA și a datoriei în mărime de 35953,25 lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 07 martie 2012 BC „ProCreditBank” SA a depus cerere de majorare a pretențiilor acțiunii, solicitând încasarea și datoriei aferente contractului de împrumut 1586/C22279 din 04 iunie 2007 în mărime de 597,87 dolari SUA și datoria aferentă contractului de împrumut nr. C1856/C22820 din 03 martie 2008 în mărime de 6595,24 lei.

Pe parcursul dezbaterilor judiciare Lîsiuc Serghei a depus acțiune reconvențională împotriva BC „ProCreditBank” SA cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut.

În motivarea acțiunii a indicat că în urma efectuării anumitor calcule s-a constatat o divergență dintre mărimea dobânzii stabilită în contract și dobânda stabilită în anexele privind graficul de rambursare, invocând în acest sens că potrivit contractului de împrumut din 04 iunie 2007 a fost stabilită dobânda în mărime de 23%, pe când în anexa graficului de rambursare dobânda este calculată în mărime de 27%, iar potrivit contractului de împrumut din 03 martie 2008, a fost stabilită o dobândă contractuală în mărime de 25%, pe când în graficul de rambursare, dobânda este de 28,6%.

Consideră că mărimea ratei dobânzii stabilită în contractele de împrumut nu se află într-o relație rezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei, motiv pentru care în temeiul baza art. 869 Cod civil urmează a fi declarate nule.

Solicită recunoașterea nulității contractelor de împrumut nr. C 1586/C22279 din 04 iunie 2007 și nr. C1856/C22820 din 03 martie 2008.

Prin hotărârea Judecătorei Comrat din 08 mai 2012 acțiunea depusă de BC „ProCreditBank” SA și acțiunea lui Lîsiuc Serghei au fost admise parțial, fiind recunoscut nul pct. 3.2.1 a contractului de împrumut nr. C 1856/C22279 din 04 iunie 2007 încheiat între BC „ProCreditBank” SA și Lîsiuc Serghei, în partea ce depășește mărimea de 13,5% anuală a dobânzii, cu repunerea părților în poziția inițială, recunoscut nul pct. 3.2.1 a contractului de împrumut nr. C 1856/C22820 din 03 martie

2008 încheiat între BC „ProCreditBank” SA și Lîsiuc Serghei, în partea ce depășește mărimea de 19% anuală a dobânzii, cu repunerea părților în poziția inițială, încasat din contul lui Lîsiuc Serghei în beneficiul BC „ProCreditBank” SA datorita pe contractul de împrumut nr. C 1856/C22279 din 04 iunie 2007 în mărime de 1664 dolari SUA, încasat din contul lui Lîsiuc Serghei în beneficiul BC „ProCreditBank” SA datorita pe contractul de împrumut nr. C 1856/C22820 din 03 martie 2008 în mărime de 30652,41 lei, în rest acțiunile au fost respinse.

Prin aceeași hotărâre a fost încasat din contul lui Lîsiuc Serghei în beneficiul BC „ProCreditBank” SA cheltuieli de judecată în mărime de 49,92 dolari SUA, conform cursului valutar al BNM la ziua achitării și încasat din contul SA „ProCreditBank” SA în beneficiul lui Lîsiuc Serghei cheltuieli de judecată în mărime de 356,88 lei.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 26 februarie 2013 a fost admis apelul declarat de către BC „ProCreditBank” SA, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea BC „ProCreditBank” SA, fiind încasat în mod solidar din contul lui Lîsiuc Serghei și Lîsiuc Lilia în beneficiul BC „ProCreditBank” SA în baza contractului de împrumut nr. 1856/C22279 din 04 iunie 2007 datorita de împrumut în mărime de 1250,18 dolari SUA, dobânda contractuală în mărime de 142 dolari SUA și penalitatea în mărime de 1254,6 dolari SUA, iar în baza contractului de împrumut nr. C 1856/C22820 din 03 martie 2008 datorita de împrumut în mărime de 12682,71 lei, dobânda contractuală în mărime de 3892 lei și penalitatea în mărime de 14916 lei.

Acțiunea lui Lîsiuc Serghei a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind totodată încasat în mod solidar din contul lui Lîsiuc Serghei și Lîsiuc Lilia în beneficiul BC „ProCreditBank” SA cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în mărime de 1890 lei și la depunerea cererii de apel în mărime de 3307,50 lei.

La 29 august 2013 Serghei Lîsiuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține că în opinia instanței de apel, BC „ProCreditBank” SA este o instituție financiară nebanară și se atribuie la organizațiile de microfinanțare.

Întru susținerea poziției sale invocă prevederile art. 2 alin. (2) a Legii cu privire la organizațiile de microfinanțare, potrivit căruia asupra organizațiilor de microfinanțare nu se extinde acțiunea actelor normative ce reglementează activitatea instituțiilor financiare, a fondurilor de investiții și a asociațiilor de economii și împrumut ale cetățenilor.

Consideră că activitatea intimatului este reglementată inclusiv și de legislația civilă.

Indică că instanța de apel greșit a constatat că intimatul a respectat termenul de adresare în judecată, or ultimul s-a adresat cu cerere de eliberare a ordonanței judecătorești cu privire la încasarea datoriei doar la 17 septembrie 2010, pe când acțiunea a fost depusă abia la 14 martie 2011.

Cu referire la art. 1170 alin. (2) Cod civil potrivit căruia, în cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă creditorul, în decursul unui an de la scadența obligației garantate, nu a intentat nici o acțiune contra fidejutorului, consideră recurentul că având în vedere că acțiunea a fost depusă doar la 14 mai 2011, termenul de adresare în judecată a expirat, reținând în acest sens că termenul de adresare pentru primul contract a expirat la 15 iunie 2010, iar pentru al doilea contract la 03 martie 2011.

La fel, apreciază drept eronată concluzia instanței de apel, care întru justificarea omiterii termenului de prescripție s-a referit la faptul că la 17 septembrie 2010 intimatul a depus cerere de eliberare a ordonanței judecătorești cu privire la încasarea datoriei, ordonanța fiind eliberată la 24 septembrie 2010, drept motiv pentru care depunând acțiunea la 14 martie 2011, intimatul a respectat termenul de prescripție.

Insistă și asupra faptului că instanța de apel în cadrul examinării pricinii a admis încălcarea normelor de drept procesual, prin încălcarea art. 384 CPC, dânsul fiind lipsit de drept la susțineri.

De asemenea, invocă că decizia instanței de apel nu a fost expediată în adresa sa și nici nu a fost publicată pe site-ul instanței.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Lîsiuc Serghei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Lîsiuc Serghei asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Lîsiuc Serghei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul lui Lîsiuc Serghei se consideră inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva